ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 27ης Μαΐου 2003

σχετικά με την κρατική ενίσχυση την οποία έθεσε σε εφαρμογή η Ισπανία υπέρ της Minas de Río Tinto, SAL

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2003) 1663]

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2004/300/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, σύμφωνα με τα ανωτέρω άρθρα [1], και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με επιστολή της 9ης Αυγούστου 1999, οι ισπανικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή την πρόθεσή τους να χορηγήσουν ενίσχυση διάσωσης στην επιχείρηση Minas de Río Tinto, SAL (στο εξής «MRT»), υπό μορφή κρατικής εγγύησης, για δάνεια συνολικού ύψους 9 015 182 ευρώ χορηγηθέντα στην επιχείρηση από διάφορες τράπεζες.

(2) Με επιστολή της 16ης Φεβρουαρίου 2000, η Επιτροπή ενημέρωσε την Ισπανία για την αποφασή της να θεωρήσει την ενίσχυση συμβατή με την κοινή αγορά [2].

(3) Με επιστολή της 27ης Οκτωβρίου 2000, η Ισπανία απέστειλε το σχέδιο αναδιάρθρωσης της MRT για την περίοδο 2000-2005, χρονολογούμενο από τον Αύγουστο του 2000, το οποίο περιελάμβανε συνέχιση της εγγύησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, καθώς και δάνειο του Επίσημου Πιστωτικού Ιδρύματος (Instituto de Crédito Oficial — στο εξής, ICO), ύψους 6 010 121 ευρώ.

(4) Με επιστολή της 4ης Δεκεμβρίου 2000, η Επιτροπή ζήτησε από την Ισπανία να κοινοποιήσει την ενίσχυση που περιλαμβάνεται στο σχέδιο σύμφωνα με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων [3] (στο εξής «οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση»).

(5) Με επιστολή της 9ης Ιανουαρίου 2001, η οποία πρωτοκολλήθηκε την επομένη, οι ισπανικές αρχές κοινοποίησαν την ενίσχυση την οποία σχεδίαζε η Ισπανία να χορηγήσει στην MRT για την αναδιάρθρωση της επιχείρησης.

(6) Με επιστολή της 2ας Φεβρουαρίου 2001, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες.

(7) Με επιστολή της 15ης Φεβρουαρίου 2001, οι ισπανικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι η ανωτέρω κρατική εγγύηση την οποία ενέκρινε η Επιτροπή (βλέπε παράγραφο 2) θα ίσχυε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2003.

(8) Με επιστολή της 17ης Απριλίου 2001, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 25 Απριλίου 2001, οι ισπανικές αρχές διαβίβασαν συμπληρωματικές πληροφορίες ανταποκρινόμενες στο αίτημα της Επιτροπής της 2ας Φεβρουαρίου 2001.

(9) Με επιστολή της 20ής Ιουνίου 2001, η Επιτροπή ενημέρωσε την Ισπανία σχετικά με την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 2 της συνθήκης σχετικά με την ενίσχυση.

(10) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [4]. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την ενίσχυση.

[1] ΕΕ C 367 της 21.12.2001, σ. 19.
[2] ΕΕ C 94 της 1.4.2000, σ. 8.
[3] ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2.
[4] Βλέπε υποσημείωση 1.

(11) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τους ενδιαφερόμενους και τις διαβίβασε στην Ισπανία, παρέχοντάς της τη δυνατότητα να τις σχολιάσει. Τα σχόλια της Ισπανίας έφθασαν στην Επιτροπή με επιστολές της 30ής Ιουλίου 2001, της 8ης Μαρτίου 2002, της 3ης Ιουλίου 2002 και της 7ης Μαρτίου 2003.

II. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Α. **Η επιχείρηση**

(12) Η MRT ιδρύθηκε το 1995 από τους πρώην εργαζόμενους της Río Tinto Minera (σήμερα, Atlantic Copper SA) με σκοπό να αναλάβει τις εξορυκτικές δραστηριότητες της Río Tinto Minera ([1]). Μέχρι το Σεπτέμβριο του 2001, η επιχείρηση λειτουργούσε ως εργατική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, νομική μορφή κατά την οποία οι μετοχές κατανέμονται μεταξύ όλων των εργαζομένων.

(13) Βασική της δραστηριότητα ήταν η εξόρυξη χαλκού, χρυσού και αργύρου. Η παραγωγή της ανερχόταν περίπου σε 30 000 τόνους χαλκού ετησίως.

(14) Πέραν των δραστηριοτήτων εξόρυξης, η MRT παρέχει συμπληρωματικές υπηρεσίες, όπως η προμήθεια πόσιμου ύδατος σε ολόκληρη την περιοχή εξόρυξης, καθώς και ο έλεγχος και η συντήρηση των λεκανών εξόρυξης για την αποφυγή περιβαλλοντικών ζημιών.

(15) Λόγω της πτώσης των τιμών του χαλκού στην παγκόσμια αγορά, το Σεπτέμβριο του 1998, η MRT εγκατέλειψε τη δραστηριότητα εξόρυξης χαλκού. Μετά την έγκριση, το Φεβρουάριο του 2000, ενίσχυσης διάσωσης από την Επιτροπή, η επιχείρηση συνέχισε τη διακοπείσα δραστηριότητα. Το Νοέμβριο του 2000 όμως η επιχείρηση υποχρεώθηκε να διακόψει και πάλι την παραγωγή ελλείψει κεφαλαίων και εξαιτίας της αύξησης των τιμών του χαλκού. Έκτοτε η επιχείρηση ασκεί μόνο δραστηριότητες συντήρησης, προετοιμασίας πρόσθετων αποθεμάτων και, επί μικρό χρονικό διάστημα, εκμετάλλευσης χρυσού.

(16) Σύμφωνα με τους δημοσιευθέντες λογαριασμούς, οι σημαντικότεροι χρηματοοικονομικοί δείκτες της MRT για το διάστημα 1997-2000 είναι οι ακόλουθοι:

(σε εκατ. ευρώ)

	1997	1998	1999	2000
Κύκλος εργασιών	52,8	33,1	16,7	29,8
Ζημίες εκμετάλλευσης	10,0	19,1	14,4	19,8
Μακροχρόνιες οφειλές	10,6	14,5	10,7	24,7
Βραχυχρόνιες οφειλές	33,9	42,8	53,0	30,29
Ίδια κεφάλαια (κεφάλαιο + αποθεματικά — ζημίες)	20,4	13,1	9,4	– 16,37

(17) Στις 26 Νοεμβρίου 1998, η επιχείρηση ζήτησε την αναστολή των πληρωμών. Συνέχισε, ωστόσο, υπό δικαστική εποπτεία, την εκμετάλλευση χρυσού και αργύρου που αντιστοιχούσαν στο 15 % περίπου του συνολικού κύκλου εργασιών. Στις 12 Ιανουαρίου 2001, ο εξουσιοδοτημένος δικαστής, με τη σύμφωνη γνώμη των περισσότερων πιστωτών, ενέκρινε το σχέδιο μείωσης και αναδιάταξης των τακτικών οφειλών της MRT.

(18) Το Σεπτέμβριο του 2001, ένας ιδιώτης επενδυτής, η Promociones Barty Cros, αγόρασε το 54 % των μετοχών και η επιχείρηση μετετράπη σε ανώνυμη εταιρεία.

Β. **Η αγορά**

(19) Ο χαλκός εξάγεται από διάφορα ορυκτά ή προέρχεται από απορρίμματα και παλιοσίδερα. Στη συνέχεια γίνεται επεξεργασία του μεταλλεύματος χαλκού το οποίο έχει εξορυχθεί ώστε να μετατραπεί σε λεπτή, γκρίζα σκόνη που ονομάζεται «συμπύκνωμα». Η σκόνη η οποία περιέχει χαλκό μέχρι 45 % μεταφέρεται στο χυτήριο. Εν συνεχεία το συμπύκνωμα χαλκού υφίσταται περαιτέρω επεξεργασία και καθαρισμό και χυτεύεται σε πλινθώματα τα οποία μεταφέρονται σε μονάδες έλασης για έλαση, εξώθηση και σφυρηλάτηση.

(20) Υπάρχουν ακόμη στην κοινότητα τέσσερις χώρες με εν ενεργεία ορυχεία χαλκού, η παραγωγή των οποίων έφθασε, το 1999, τις ακόλουθες ποσότητες: Πορτογαλία: 100 500 τόνους, Σουηδία: 71 300 τόνους, Φινλανδία: 10 500 τόνους και Ισπανία: 3 900 τόνους (δεν περιλαμβάνεται η παραγωγή της MRT, η οποία φυσιολογικά θα ανερχόταν σε 30 000 τόνους περίπου). Το μεγαλύτερο μέρος της κατανάλωσης στην ΕΕ προέρχεται από τρίτες χώρες. Οι εισαγωγές συμπυκνωμάτων χαλκού στην Κοινότητα ανήλθαν, το 1999, σε 2 εκατομμύρια τόνους περίπου.

(21) Το ενδοκοινοτικό εμπόριο είναι μάλλον περιορισμένο σε σύγκριση με τις εισαγωγές από τρίτες χώρες. Σημαντικές εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη πραγματοποίησε μόνο η Γερμανία (212 580 τόνους), η Ισπανία (98 455 τόνους) και η Φινλανδία (153 255 τόνους).

(22) Από το 1877, οι διεθνείς συναλλαγές χαλκού γίνονται στο London Metal Exchange (LME). Οι τιμές του μεταλλεύματος χαλκού, όπως και των υπόλοιπων μεταλλευμάτων, υπόκεινται σε έντονες διακυμάνσεις. Το 1995, οι μέσες τιμές του χαλκού ανήλθαν σε 3 000 περίπου δολάρια/τόνο. Τα έτη 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 και 2003 (πρώτο τρίμηνο), ανήλθαν αντίστοιχα σε 2 294, 2 276, 1 653, 1 574, 1 814, 1 578, 1 557 και 1 662 δολάρια/τόνο.

Γ. **Η ενίσχυση**

(23) Η ενίσχυση συνίσταται σε:

α) δάνειο το οποίο χορήγησε, στις 28 Μαρτίου 2001, το Επίσημο Πιστωτικό Ίδρυμα (ICO), ο κρατικός χρηματοδοτικός φορέας που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας, ύψους 6 010 121 ευρώ πενταετούς διάρκειας με επιτόκιο Euribor 6 μηνών + 1 %, και

β) παράταση μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2003 της εγγύησης που χορήγησε η κυβέρνηση της Ανδαλουσίας για δάνεια μέχρι ανώτατου ποσού 9 015 181 ευρώ τα οποία χορήγησαν στην MRT ιδιωτικές τράπεζες.

([1]) Το τίμημα της πώλησης υπήρξε συμβολικό. Επιπλέον, η Atlantic Copper εισέφερε 4 450 εκατ. ESP και ανέλαβε τα χρέη της MRT απέναντι στο κράτος (εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και φόρους) ύψους 2 210 εκατ. ESP.

(24) Το δάνειο εκταμιεύθηκε στο σύνολό του πριν από τα τέλη του 2001.

Δ. **Το σχέδιο αναδιάρθρωσης**

(25) Από βιομηχανική σκοπιά, στόχος του σχεδίου είναι:

— να ξεκινήσει και πάλι η εκμετάλλευση των αποθεμάτων χαλκού υψηλότερης ποιότητας,

— να συνεχιστεί η εκμετάλλευση της μονάδας χρυσού/αργύρου τουλάχιστον επί 18 μήνες (μέχρι τα τέλη του 2001),

— να ολοκληρωθεί η εξερεύνηση του νότιου τμήματος του Cerro Salomón, πράγμα που θα επιτρέψει την εξόρυξη 3 εκατομμυρίων τόνων χρυσού το χρόνο,

— να συνεχιστεί η απομάκρυνση των επιφανειακών γαιών από το Cerro Salomón,

— να συμπληρωθεί η παραγωγή του Cerro Salomón με την παραγωγή του Cerro Colorado για να φθάσει τους 30 kt ετησίως κατά τα πρώτα έτη και τους 40 kt ετησίως στο τέλος της περιόδου,

— να παγιωθούν οι μειώσεις του κόστους, κυρίως σε ενέργεια, προμήθειες και εξωτερικές συμβάσεις.

(26) Οι επενδύσεις που προβλέπονται στο σχέδιο για το διάστημα μεταξύ δεύτερου εξαμήνου του 2000 και 2005 ανέρχονται σε 13 810 000 ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεων (72 %) θα πραγματοποιηθεί κατά τα πρώτα δυόμισι χρόνια.

(27) Από χρηματοπιστωτική άποψη, το σχέδιο βασίζεται στα παρακάτω στοιχεία:

— λήξη των διαδικασιών αφερεγγυότητας με την αποδοχή, από τους πιστωτές της μείωσης των πιστώσεών τους,

— λήψη των επενδυτικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν το 1998 οι οποίες δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί (364 εκατ. ESP) ([1]),

— χρησιμοποίηση πίστωσης ύψους 9 015 181 ευρώ με εγγυοδότρια την κυβέρνηση της Ανδαλουσίας και εγκεκριμένη ως ενίσχυση διάσωσης

— χρησιμοποίηση πίστωσης ύψους 6 101 121 ευρώ χορηγηθείσα από το ICO.

(28) Σύμφωνα με πληροφορίες που διαβιβάστηκαν στις 17 Απριλίου 2001, το προσωπικό θα πρέπει να μειωθεί από 623 (1η Σεπτεμβρίου 2000) σε 543 εργαζόμενους ([2]) (31 Δεκεμβρίου 2005), πράγμα που αντιστοιχεί σε μείωση ίση με 12,8 % συνεπεία της διακοπής της εκμετάλλευσης χρυσού/αργύρου.

(29) Βασικός παράγοντας για το σχέδιο αναδιάρθρωσης είναι η ανάκαμψη της τιμής του χαλκού. Η υπόθεση στην οποία βασίζεται είναι ότι οι τιμές του χαλκού θα ανέλθουν σε 1 850 USD/τόνο το 2000, 2 137 USD/τόνο 2001 και 2 250 USD/τόνο το διάστημα 2002-2005. Τα στοιχεία αυτά προήλθαν από προβολή των ιστορικών τάσεων. Όσον αφορά τη συναλλαγματική ισοτιμία ESP/USD, κρίνεται ότι το δεύτερο εξάμηνο του 2000 θα αντιστοιχεί σε 179 ESP/USD, το 2001 σε 169 ESP/USD, και, το διάστημα 2002-2005, σε 167 ESP/USD.

(30) Σύμφωνα με το σχέδιο, η επιχείρηση θα είναι επικερδής μόνον εάν οι τιμές του χαλκού διατηρηθούν άνω των 1 750 USD/τόνο.

(31) Σε περίπτωση που οι τιμές του χαλκού είναι χαμηλότερες από την ελάχιστη εκτίμηση του σχεδίου, το μόνο προβλεπόμενο μέτρο είναι η διακοπή της παραγωγής (η MRT το έχει ήδη πράξει δύο φορές μετά το 1995, χρόνο σύστασής της). Στο σχέδιο αναγνωρίζεται ότι άλλες επιχειρήσεις μπορούν να το πράξουν είτε διότι ανήκουν σε ενοποιημένους ομίλους χαλκού ή διότι έχουν κρατική υποστήριξη.

(32) Στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης, δεδομένου ότι οι βραχυχρόνιες τουλάχιστον υποθέσεις του σχεδίου σχετικά με την τιμή του χαλκού, δεν έτυχαν γενικής αναγνώρισης. Η Επιτροπή τόνισε ότι εάν οι τιμές του χαλκού δεν υπερέβαιναν τα 1 750 USD/τόνο, το μόνο που απέμενε στην επιχείρηση ήταν η διακοπή της παραγωγής. Συνεπεία αυτού και δεδομένου ότι η εξόρυξη χαλκού θα ήταν η μοναδική πηγή εσόδων για την MRT, η διακοπή της παραγωγής θα επιδείνωνε απλώς την ήδη φθίνουσα οικονομική της κατάσταση. Υπό τις συνθήκες αυτές, η MRT δεν θα μπορούσε να παραγάγει πόρους για να εξοφλήσει τα χρέη της ή τους προμηθευτές της ούτε για να πραγματοποιήσει τις αναγκαίες επενδύσεις. Αποκλειστικά για το λόγο αυτόν, η Επιτροπή έκρινε ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν θα επέτρεπε στην MRT να καταστεί βιώσιμη.

(33) Εξάλλου, η Επιτροπή επεσήμανε ότι οι υποθέσεις του σχεδίου ήταν εξαιρετικά αισιόδοξες όσον αφορά τις δαπάνες της MRT, καθώς και ότι δεν είχε υποβληθεί μελέτη ευαισθησίας.

(34) Τέλος, παρατήρησε ότι ο δικαιούχος δεν συνεισέφερε σημαντικά στη χρηματοδότηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης με ίδιους πόρους.

III. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ**

(35) Η MRT υπήρξε ο μοναδικός ενδιαφερόμενος που διατύπωσε παρατηρήσεις. Αφού προέβη σε αυστηρή κριτική της διαχείρισης της επιχείρησης μεταξύ Ιουνίου 1998 και Σεπτεμβρίου 2001, και όντας σε κρίσιμη οικονομική κατάσταση, παρουσίασε τα βασικά σημεία του νέου σχεδίου αναδιάρθρωσης. Το σχέδιο αυτό προβλέπει ως σημείο εκκίνησης τη διάγραφή του 50 % των εκκρεμών οφειλών και τη μετατροπή του υπόλοιπου 50 % σε εξαρτημένα και μετοχικά δάνεια. Προβλέπει επίσης ότι ο πλειοψηφικός μέτοχος θα συνεισφέρει νέο κεφάλαιο ύψους 2 εκατ. ευρώ, καθώς και 5 εκατ. ευρώ σε μεσοπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια (υπό τον όρο ότι το σχέδιο θα λάβει την έγκριση των εθνικών αρχών και της Επιτροπής).

([1]) Οι ενισχύσεις προς την MRT τις οποίες ενέκρινε η Ισπανία το 1997 και το 1998 στο πλαίσιο των καθεστώτων επενδυτικών περιφερειακών ενισχύσεων που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή ανήλθαν σε 1 243 εκατ. ESP.

([2]) Τα αριθμητικά στοιχεία που περιέχονται στην επιστολή της 17ης Απριλίου 2001 διαφέρουν από εκείνα που περιέχονται στο σχέδιο (595).

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

(36) Οι ισπανικές αρχές υποστηρίζουν ότι:

— οι υποθέσεις του σχεδίου σχετικά με τις τιμές του χαλκού ήταν σύμφωνες με τις προβλέψεις των εμπειρογνωμόνων,

— δεν θα είχε νόημα να εκπονηθεί μελέτη ευαισθησίας: εάν οι τιμές του χαλκού δεν φθάσουν στο ελάχιστο επίπεδο, η επιχείρηση θα διακόψει την παραγωγή,

— οι επιπτώσεις επί του ανταγωνισμού δεν θα ήταν αισθητές και η επιχείρηση είναι σημαντικός εργοδότης σε περιοχή που πλήττεται ιδιαίτερα από την ανεργία,

— η επιχείρηση συνεισφέρει στη χρηματοδότηση του σχεδίου μέσω του δανείου του ICO, το οποίο χορηγείται με όρους της αγοράς.

(37) Με επιστολή της 7ης Μαρτίου 2003, οι ισπανικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι το μόνο σχέδιο που ενέκριναν είναι εκείνο που υποβλήθηκε το 2001.

V. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(38) Σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

(39) Όσον αφορά τον ισχυρισμό των ισπανικών αρχών ότι το δάνειο του ICO χορηγήθηκε με όρους της αγοράς, η Επιτροπή επισημαίνει, πρώτον, ότι η Ισπανία το κοινοποίησε ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης. Δεύτερον, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης κατά το χρόνο χορήγησης του δανείου, είναι προφανές ότι κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα είχε χορηγήσει παρόμοιο δάνειο. Επιπλέον, ακόμη και η έκθεση διαχείρισης της MRT του 1999 παρέχει ένδειξη του μη εμπορικού χαρακτήρα του δανείου ([1]).

(40) Η Επιτροπή εκτιμά ότι τόσο η κρατική εγγύηση για τα δάνεια ύψους 9 015 181 ευρώ όσο και το δάνειο του ICO ύψους 6 101 121 ευρώ παρέχουν πλεονέκτημα στην MRT, η οποία χρηματοδοτείται με κρατικούς πόρους ([2]). Αποτελούν μέρος του σχεδίου αναδιάρθρωσης που υπέβαλαν οι ισπανικές αρχές, αποσκοπούν στην αποκατάσταση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας της MRT και επομένως τείνουν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό. Έχοντας υπόψη την ύπαρξη ενδοκοινοτικών εμπορικών συναλλαγών στον τομέα του χαλκού, τα μέτρα επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και συνεπώς εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(41) Η Επιτροπή αξιολογεί τις ενισχύσεις αναδιάρθρωσης προς προβληματικές επιχειρήσεις βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές, για να θεωρούνται συμβατές με την κοινή αγορά, οι ενισχύσεις πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις.

(42) Όσον αφορά την επιλεξιμότητα της επιχείρησης, παρά το γεγονός ότι η διαδικασία αφερεγγυότητας της MRT περατώθηκε τον Ιανουάριο του 2001, οι ίδιοι πόροι της επιχείρησης μειώθηκαν κατά το ένα τρίτο μεταξύ του 1999 και του 2000 και κατά 69 % μετά το 1997. Επίσης, το επίπεδο του χρέους της επιχείρησης παρέμεινε εξαιρετικά υψηλό (οι οφειλές ήταν σχεδόν εννέα φορές περισσότερες από τους ίδιους πόρους της MRT). Η οικονομική κατάσταση της MRT, το Σεπτέμβριο του 2001, σύμφωνα με τους νέους ιδιοκτήτες, δεν απείχε πολύ από τη χρεοκοπία, ενώ η επιχείρηση δεν ξανάρχισε την παραγωγή της. Επομένως η MRT πρέπει να θεωρηθεί «προβληματική επιχείρηση» σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση, και δεν θα ήταν σε θέση να ανακάμψει χωρίς κρατική αρωγή.

(43) Όσον αφορά την αποκατάσταση της βιωσιμότητας, οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση ορίζουν ότι «το σχέδιο αναδιάρθρωσης … πρέπει να επιτρέπει την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της επιχείρησης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, με βάση ορισμένες ρεαλιστικές υποθέσεις όσον αφορά τους μελλοντικούς όρους λειτουργίας.» … «Η βελτίωση της βιωσιμότητας πρέπει να προκύπτει κατά κύριο λόγο από τη λήψη εσωτερικών μέτρων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης. Δεν μπορεί να βασίζεται σε εξωτερικούς παράγοντες, τους οποίους δεν μπορεί να επηρεάσει καθόλου η επιχείρηση, όπως διακυμάνσεις των τιμών ή της ζήτησης, παρά μόνον εφόσον οι υποθέσεις που διατυπώνονται για την εξέλιξη της αγοράς τυγχάνουν γενικής αποδοχής» (τμήμα 3.2.2, σημείο 32). Η Επιτροπή σημειώνει ότι, στην παρούσα περίπτωση, ο βασικός παράγοντας στον οποίο βασίστηκε η βιωσιμότητα ήταν η τιμή του χαλκού.

(44) Στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή επεσήμανε ότι, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, οι υποθέσεις του σχεδίου όσον αφορά τις τιμές του χαλκού δεν έτυχαν γενικής αποδοχής. Τόνισε επίσης ότι εάν οι τιμές του χαλκού δεν έφθαναν την ελάχιστη προσδοκώμενη αξία, η μόνη λύση για την επιχείρηση ήταν να διακόψει την παραγωγή. Παρότι πρόκειται για μέτρο που ήδη έχουν λάβει οι παραγωγοί χαλκού οι οποίοι, όπως η MRT, έχουν το υψηλότερο παραγωγικό κόστος ([3]), στην περίπτωση της MRT, έχοντας υπόψη ότι η μοναδική πηγή εσόδων της θα ήταν η εξόρυξη χαλκού, η διακοπή της παραγωγής θα είχε ως αποτέλεσμα να επιδεινωθεί η ήδη φθίνουσα οικονομική της κατάσταση. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν θα μπορούσε να παραγάγει πόρους για να πληρώσει τα χρέη της ή τους προμηθευτές της ούτε για να πραγματοποιήσει τις αναγκαίες επενδύσεις. Η Επιτροπή έκρινε ότι, για τους λόγους αυτούς, το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν θα επέτρεπε στην MRT να καταστεί και πάλι βιώσιμη.

([1]) En el capítulo relativo a los hechos posteriores al cierre del ejercicio («hechos posteriores») se afirma: «Se tiene el compromiso político por parte del Partido Popular de activar la concesión del crédito del ICO por valor de 1 000 millones de pesetas».

([2]) Ο ICO είναι ο Κρατικός Χρηματοπιστωτικός Οργανισμός που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας, ο οποίος χρησιμεύει για την εφαρμογή ορισμένων μέτρων οικονομικής πολιτικής σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της κυβέρνησης, βάσει των κανόνων και των αποφάσεων που υιοθετεί το γενικό του συμβούλιο. Το γενικό συμβούλιο απαρτίζουν εκπρόσωποι των διαφόρων υπουργείων.

([3]) Pinto Valley, Sierrita, Chino & Tohono, San Manuel& Robertson στις ΗΠΑ, Ojos del Salado στη Χιλή, Highland Valley στον Καναδά (πηγή: ετήσια έκθεση της MRT του 1999).

(45) Οι ισπανικές αρχές δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο ικανό να αντικρούσει την αρχική εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με το θέμα. Εξάλλου, οι αμφιβολίες της Επιτροπής επιβεβαιώθηκαν από τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η MRT: οι σωρευθείσες μετά τη διακοπή της παραγωγής οφειλές της εταιρείας την έφεραν στο χείλος της χρεοκοπίας.

(46) Οι ισπανικές αρχές δεν προσκόμισαν ούτε στοιχεία ικανά να διαλύσουν τις αμφιβολίες της Επιτροπής όσον αφορά τις υποθέσεις σχετικά με το κόστος παραγωγής που περιλαμβάνονται στο σχέδιο: το 2000, οι τιμές του χαλκού υπερέβαιναν την ελάχιστη τιμή που προέβλεπε το σχέδιο και, παρόλα αυτά, η MRT σημείωσε τεράστιες ζημίες και υποχρεώθηκε να διακόψει εκ νέου την παραγωγή. Αντιθέτως, οι παρατηρήσεις που υπέβαλε η επιχείρηση επιβεβαίωσαν τις αμφιβολίες της Επιτροπής: η διατήρηση του εργατικού κόστους στο επίπεδο του αρχικού σχεδίου (αριθμός εργαζομένων, επίπεδο αμοιβών) δεν θα επέτρεπε στην επιχείρηση να παραμείνει βιώσιμη.

(47) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή εκτιμά ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν θα επιτρέψει στην επιχείρηση να προχωρήσει σε νέα διάρθρωση που θα της προσφέρει προοπτικές μακροχρόνιας βιωσιμότητας και θα της δώσει τη δυνατότητα να στηριχθεί στις δυνάμεις της, όπως ορίζουν οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση.

(48) Όσον αφορά το γεγονός ότι η MRT είναι εγκατεστημένη σε περιοχή που μπορεί να λάβει περιφερειακή ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης, η Επιτροπή θα το λάμβανε υπόψη για τους σκοπούς της μείωσης του παραγωγικού δυναμικού, σύμφωνα με την παράγραφο 54 των κατευθυντηρίων γραμμών για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση. Στην παρούσα περίπτωση όμως δεν τίθεται το ζήτημα αυτό, καθόσον η επιχείρηση δεν είναι βιώσιμη.

(49) Όσον αφορά τον όρο ότι πρέπει η ενίσχυση να περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο ποσό, οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση απαιτούν από τους αποδέκτες της ενίσχυσης σημαντική συνεισφορά στο σχέδιο αναδιάρθρωσης με ίδιους πόρους. Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί τον ισχυρισμό των ισπανικών αρχών ότι το χορηγηθέν από το ICO δάνειο συνιστά αξιοσημείωτη συνεισφορά της επιχείρησης, εφόσον, όπως επισημάνθηκε στις παραγράφους 39 και 40, το δάνειο συνιστά κρατική ενίσχυση. Κρίνει συνεπώς ότι δεν πληρούται ο όρος αυτός.

VI. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(50) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Ισπανία χορήγησε παράνομα το δάνειο ύψους 6 101 121 ευρώ, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, το δάνειο συνιστά κρατική ενίσχυση η οποία δεν είναι συμβατή με την κοινή αγορά.

(51) Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου [1], σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από το δικαιούχο.

(52) Όσον αφορά την κρατική εγγύηση, η Επιτροπή παρατηρεί ότι την έκρινε συμβατή με την κοινή αγορά μέχρι να λάβει θέση σχετικά με το σχέδιο αναδιάρθρωσης. Δεδομένου ότι, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η θέση είναι αρνητική, η Επιτροπή εκτιμά ότι η διατήρηση της εγγύησης δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση, ύψους 6 010 121 ευρώ, την οποία έθεσε σε εφαρμογή, υπό μορφή δανείου, η Ισπανία υπέρ της Minas de Río Tinto SAL δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

Η διατήρηση της εγγύησης την οποία έθεσε σε εφαρμογή η Ισπανία υπέρ της Minas de Río Tinto, SAL, για δάνεια ύψους 9 015 181 ευρώ χορηγηθέντα από ιδιωτικές τράπεζες, συνιστά κρατική ενίσχυση η οποία δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Η Ισπανία λαμβάνει χωρίς καθυστέρηση τα αναγκαία μέτρα για την αναστολή της εγγύησης.

Άρθρο 3

1. Η Ισπανία λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση από τον δικαιούχο της αναφερόμενης στο άρθρο 1 ενίσχυσης που χορηγήθηκε παράνομα στο δικαιούχο.

2. Η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας υπό τον όρο ότι επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της απόφασης. Οι ανακτωμένες ενισχύσεις περιλαμβάνουν τόκους από τον χρόνο κατά τον οποίο τέθηκαν στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι τον χρόνο της πραγματικής τους ανάκτησης. Οι τόκοι αυτοί υπολογίζονται με βάση το επιτόκιο αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ισοδύναμου επιχορήγησης στο πλαίσιο των περιφερειακών ενισχύσεων.

Άρθρο 4

Η Ισπανία ενημερώνει την Επιτροπή, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έλαβε για την εφαρμογή της.

[1] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 27 Μαΐου 2003.

Για την Επιτροπή
Mario MONTI
Μέλος της Επιτροπής